

## Tezgahestü Türev Araçlar Risk Bildirim Formu

Tezgahestü piyasalarda türev araç alım satım işlemleri sonucunda kar elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle Müşteri, tezgahestü türev araç işlemi yapmaya karar vermeden önce, bu işlemler kapsamında karşılaşılabileceği riskleri anlamalı, mali durumunu ve kısıtları dikkate alarak karar vermelidir.

Müşterinin, Banka nezdinde açtıracağı hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm tezgahestü türev araç alım satım işlemleri Sermaye Piyasası Kurulunca çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm idari düzenleme hükümlerine tabidir.

Tezgahestü türev araç işlemleri, Müşterinin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşmektedir. Bu nedenle işlem gerçekleştirilmeden önce Bankanın, işlemde doğan yükümlülüğünü yerine getirip getirmeyeceğine ilişkin kapasitesinin değerlendirmesi gerekmektedir. Tezgahestü piyasa kapsamında işlemlerin netleştirilmesi ve takasına ilişkin anlaşmalar yapılabilir. Ancak bu tür anlaşmaların varlığı Müşteriye işlemlerin sonuçlandırılması aşamasında herhangi bir garanti ya da koruma sağlamamaktadır.

Tezgahestü türev araç işlemlerinde mali kuruluşlar piyasa yapıcısı gibi davranarak tarafları bir araya getirebilmekte, herhangi bir müşterinin ihtiyacına cevap verecek karşı tarafı bularak işlemlere aracılık edebilmekte ya da bir müşteri ile karşılıklı olarak kendi portföylerine yaptıkları işlemi farklı bir karşı taraf ya da müşteri ile yine kendi portföylerine ters pozisyon olarak kapatabilmektedirler. Bu şekilde piyasa yapıcısı olarak nitelendirilebilecek mali kuruluşlarla yapılan işlemlerin üçüncü şahıslarla yapılmış olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen işlemlerde piyasa yapıcısı mali kuruluşlara, özellikle piyasa ya da münferit işleme ilişkin teknik bilgi ve tecrübeleri dikkate alındığında, işlemlere danışmanlık eden ya da emanetçi taraf olarak bakılmamalıdır. Tarafların hukuki ilişkilerinin tam ve açıklıkla belirlenmesine yönelik olarak, işlem kapsamına giren her türlü detay ve açıklamaya aralarındaki "Opsiyonlu Döviz Mevduatı ve Opsiyon İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi" metninde yer verilmiştir. Bu türde işlemler gerçekleştirilmeden önce hukuki konularda danışmanlık alınması uygun olacaktır.

Tezgahestü türev araç işlemlerinin, taraflar arasında farklı ve belirli ihtiyaçlara karşılık vermek üzere yapılandırılmış olduğundan ve işlem tarafları farklı özelliklere (faaliyet konusu, mali yapı vb.) sahip olduklarından, başlangıç anında tespit edilmesi mümkün olmayan bazı özel risk unsurları barındırması mümkündür. Bu kapsamda Müşterinin, işlem yapacağı tezgahestü türev araç sözleşmelerinin kendi özel ihtiyaçlarına uygunluğu, barındırdıkları risk unsurları, hukuki yaptırımların uygulanabilirliği vb. konularda profesyonel yardım alması tavsiye olunur.

Tezgahestü türev araç işlemleri sonucunda sağlanacak getiri kadar karşılaşılmaması muhtemel zararın miktarı da çok yüksek tutarda olabilir. Bunun yanı sıra Müşteri, işlem başlangıcında sayısal olarak ortaya konulamayan miktarlarda zarara maruz kalabilir. Örneğin anapara korumalı olarak yapılandırılmış bir tezgahestü türev araç işleminde, işlem kapsamında tarafların tabi oldukları mevzuat uyarınca işlem yetkililerinin iptali sonucunda anaparanın geri ödenmemesi gibi birçok farklı risk unsuru da dikkate alınmalıdır.

Tezgahestü türev araç işlemlerinin kişisel ihtiyaçlara göre yapılandırılmış olması ve sözleşmelerin, işlemlerin sonuçlandırılması ya da diğer bir tarafa devredilmesine ilişkin içerdiği

kısıtlamalar nedeniyle, herhangi bir tezgahüstü türev işleminin, işlem başlangıç fiyatından ya da herhangi bir fiyat üzerinden zarar durdurmalı emir ihtiva etse bile tasfiye edilmesi mümkün olmayabilir.

Piyasa riskine ilişkin değerlendirme yapılması tamamen bu riske maruz kalan tarafların sorumluluğu altındadır. Anlaşma hükümleri çerçevesinde, tezgahüstü türev araç işleminin vadesi içerisinde, taraflardan hiçbirinin (aracılık eden kurumlar da dahil), işlemin karşı tarafına ya da taraflarına piyasa ve fiyat hareketleri hakkında bilgi verme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Tezgahüstü piyasa türev araç işlemleri kapsamında, aracı kuruluş çalışanlarının hatalı işlemlerini de kapsayacak şekilde, tazminat garantisi veren zorunlu sigorta anlaşmaları bulunmamaktadır. Tezgahüstü türev araç işlemlerini düşük miktarda özkaynak ile gerçekleştirmek mümkündür. Bununla birlikte, tezgahüstü türev araçların sahip olduğu kaldıraç oranları dikkate alındığında, belirli şartlar altında (olumsuz piyasa gelişmeleri, karşı taraf ödeyememe riski vb.) alınan teminatlar dahi işlemin sonuçlandırılması için gerekli olan parasal tutarı kısmen karşılayacak seviyede olmayabilir.

Elektronik işlem platformlarında gerçekleştirilecek tezgahüstü türev araç işlemleri kapsamında bilgi işlem altyapısında yaşanması muhtemel olumsuzluklardan kaynaklanan farklı risklere maruz kalınması mümkündür.

### **Olası Senaryo Analizleri :**

#### **Vanilla Opsiyon :**

Opsiyon, satın alan tarafa herhangi bir ürünün fiyatını vade başında sabitlemek koşulu ile bu ürünü belli bir vadede veya vade boyunca satın alma ya da satma hakkını veren bir anlaşmadır.

Opsiyonu satın alan taraf, aldığı bu hak karşılığında satıcıya prim öder. Dolayısıyla opsiyon sözleşmesi, alıcı taraf açısından bir hak sağlamakta, buna karşılık satıcı tarafı, bu hakkı satan taraf olarak yükümlülük altına sokmaktadır.

CALL (Alım) opsiyonu, opsiyonu alan tarafa belirli bir vadede veya belirli bir vadeye kadar, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte ekonomik veya finansal göstergesi, sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve dövizli alma hakkı veren, ancak almayı zorunlu tutmayan, satan tarafı ise alıcının talebi halinde satmaya yükümlü kılan sözleşmeyi ifade eder. Bir yatırımcı gelecekte, ilgilendiği menkul kıymetin fiyatının yükseleceğini düşünüyorsa, bugünden ilgili menkul kıymetin fiyatını sabitlemek için alım opsiyonu satın alır.

PUT (Satım) opsiyonu, opsiyonu alan tarafa belirli bir vadede veya belirli bir vadeye kadar, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte ekonomik veya finansal göstergesi, sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve dövizli satma hakkı veren, ancak satmayı zorunlu tutmayan, satan tarafı ise opsiyon alıcısının talebi halinde almaya yükümlü kılan sözleşmeyi ifade eder. Bir yatırımcı gelecekte, ilgilendiği menkul kıymetin fiyatının düşeceğini düşünüyorsa, bugünden ilgili menkul kıymetin fiyatını sabitlemek için PUT (satım) opsiyonunu satın alır.

Opsiyon Alıcısı: Call opsiyonlarında primi ödeyen ve dolayısıyla dayanak varlığı belli bir vadeye kadar veya vadede alma hakkını elde eden, Put opsiyonlarında ise, ödediği prim karşısında dayanak varlığı belli bir vadeye kadar veya vadede satma hakkını elde eden taraftır.

Opsiyon Satıcısı: Call opsiyonlarda opsiyon primini alan ve dayanak varlığı belli bir vadeye

kadar veya vadede satma yükümlülüğü altında olan, Put opsiyonlarda ise, dayanak varlığı belli bir vadeye kadar veya vadede alma yükümlülüğü altında bulunan taraftır.

Avrupa Tipi Opsiyonlar: Opsiyonu aln tarafın, sözleşmeye konu mal veya kıymati satın alma veya satma hakkını sadece vade sonunda kullanması sağlayan opsiyonlardır.

Amerikan Tipi Opsiyonlar: Vade sonu da dahil olmak üzere opsiyon alıcısınaistediği zaman hakkını kullanma imkanını sağlayan opsiyonlardır. Diğer bir ifadeyle bu tip opsiyonlarda erken kullanım hakkı mevcuttur

Call opsiyon alıcısı

Vade sonunda spot kur  $<$  strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonu kullanmaz. Prim kadar zarar sözkonusudur.

Vade sonunda spot kur  $>$  strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanır,strike seviyesinden kıymet alır. Spot kur seviyesine göre elde edilen kardan prim düşüldükten sonraki miktar kadar getiri elde edilir.

Put opsiyon alıcısı

Vade sonunda spot kur  $>$  strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz. Prim kadar zarar sözkonusudur.

Vade sonunda spot kur  $<$  strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanır, strike seviyesinden kıymet satar. Spot kur seviyesine göre elde edilen kardan prim düşüldükten sonraki miktar kadar getiri elde edilir.

Call opsiyon satıcısı

Vade sonunda spot kur  $<$  strike ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Prim kadar getiri sözkonusudur.

Vade sonunda spot  $>$  strike ise;

Müşterinin satmış olduğu Call opsiyon kullanılır, strike seviyesinden kıymet satar. Prim ile spot kur seviyesine göre edilen zarar karşılaştırılarak işlem karı ya da zarar oluşur.

Put opsiyon satıcısı

Vade sonunda spot kur  $>$  strike ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyon kullanılmaz. Prim kadar getiri sözkonusudur.

Vade sonunda spot kur  $<$  strike ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyon kullanılır, strike seviyesinden kıymet alır. Prim ile spot kur seviyesine göre edilen zarar karşılaştırılarak işlem karı ya da zararı oluşur.

### **Riskler:**

Satıcı için vade sonunda diğer para birimine geçiş riski vardır. Call opsiyon satıcısı için, opsiyonun kullanılması durumunda, spot fiyattan daha düşük fiyatla elindeki kıymetin satım yükümlülüğü vardır. Put opsiyon satıcısı için, opsiyonun kullanılması durumunda, spot fiyattan daha yüksek fiyatla kıymet alma yükümlülüğü vardır. Alıcı için prim kadar zarar etme riski vardır.

### **Bariyerli Opsiyon :**

Knock-İn Opsiyon:

Opsiyon işlemlerinde Knock In, herhangi bir opsiyon işleminde dayanak varlığın belli bir seviyeye ulaşması durumunda opsiyon devreye girmesi ile ilgili bir koşul oluşturmaktadır.

Opsiyon vade başında geçersiz olarak başlar. Dayanak varlık önceden belirlenen seviyeye ulaşırsa ancak bu durumda geçerlili kazanacaktır.

Knock In seviyesine erişilip erişilmediğinin kontrol edildiği dönem opsiyonun normal süresi ile aynı olabileceği gibi daha kısa da olabilir.(gözlem dönemi- window period)

Knock In seviyesine erişilip erişilmediğine dair kontrol, gözlem dönemi boyunca yapılabileceği gibi (american), belirli bir günde de yapılabilir (Avrupa).

Dayanak varlığın belli bir seviyeye ulaşmayacağını bekleyen opsiyon satıcısı KI koşulu ekleyerek riskini azaltmayı amaçlayabilir. Aynı şekilde dayanak varlığın belli bir seviyeye ulaşması durumunda opsiyonun değer kazanacağını düşünen, maliyetini düşürmek isteyen alım yönündeki yatırımcı, KI koşulunu ekleyebilir.

**Knock Out Opsiyon:**

Opsiyon işlemlerinde Knock Out, herhangi bir opsiyon işlemindedeyanacak varlığın belli bir seviyeye ulaşması durumunda opsiyonun devre dışı kalması ile ilgili bir koşul oluşturmaktadır.

Opsiyon vade başında geçerli olarak başlar. Dayanak varlık önceden belirlenen seviyeye ulaşırsa ancak bu durumda geçerliliği sona erecektir.

Knock Out seviyesine erişilip erişilmediğinin kontrol edildiği dönem opsiyonun normal süresi ile aynı olabileceği gibi daha kısa da olabilir.(gözlem dönemi – window period)

Knock Out seviyesine erişilip erişilmediğine dair kontrol, gözlem dönemi boyunca yapılabileceği gibi (american) belirli bir günde de yapılabilir (Avrupa).

Dayanak varlığın belli bir seviyeye ulaştığında riskinin artacağını düşünen bir opsiyon satıcısı KO koşulu ile riskini azaltmayı amaçlayabilir. Aynı şekilde dayanak varlığın belli bir seviyeye ulaşması durumunda hakkını kullanmanın gereksiz olacağını düşünen, maliyetini azaltmak isteyen, alım yönündeki yatırımcı, alım opsiyonuna KO koşulu ekleyebilir.

Bu koşullar alınan opsiyonun maliyetini düşürmek için kullanılabileceği gibi satılan opsiyonun riskini azaltmak içinde kullanılabilir. Bir işlemde yatırımcı hem KO hemde KI koşulları koyabilir. KI ya da KO koşulu eklenmiş olan opsiyonların primleri, dolayısıyla satıcı için getirisi, alıcı için de maliyeti, Vanilla opsiyonlara göre düşüktür.

**Window KI:**

Ürün Özellikleri:

Yatırımcı Avrupa tipi opsiyon satar. Opsiyonun devreye girmesi için (Knock In) kurun belli bir seviyeye ulaşması gerekmektedir. Kur belirlenen seviyeye ulaşmaz ise opsiyon geçersiz olacak ve yatırımcı riski ortadan kalkacaktır. Kurun belli bir seviyeye ulaşması için belirlenen periyod (Window period) opsiyon vadesinden kısadır ve bu dönem boyunca hergün kurun bu seviyeye gelip gelmediği kontrol edilir. Genellikle uzun vadeli, yüksek dayanak varlık seviyelerine opsiyon yapmayı tercih eden yatırımcılar için risk süresini kısaltma amacı ile yapılır.

Getiri:

Window period boyunca kur belirlenen seviyeyi test etmez ise yatırımcının vade başında almış olduğu opsiyon prim getirisi olacak ve riski ortadan kalkacaktır. Opsiyonun devreye girmesi durumunda da yatırımcının vade sonuna kadar riski devam edecek olmasına rağmen vade sonu kur seviyesine göre gelir potansiyeli mevcuttur.

Riskler:

Opsiyonun devreye girmesi durumunda yatırımcının anapara riski doğar. Kurdaki sert hareketler ve her iki yöne dalgalanmalar işlemin riskini artırır. Vade sonunda spot kur ile opsiyon uygulama fiyatı arasındaki farkın kazanılan prim miktarından fazla olması durumunda yatırımcının anapara kaybı sözkonusu olacaktır.

### **Dijital Opsiyonlar :**

#### **Double No Touch**

Ürün Özellikleri:

Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, primin belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bir kur bandı içermektedir. Belirlenen bant daraldıkça getiri artmaktadır. Bant dışına çıkıldığında işlem getirisiz sonuçlanır.

Getiri:

Kur vade boyunca herhangi bir anda bant dışına çıkmaz ise yatırımcı potansiyel getiriyi kazanacaktır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır.

Riskler:

Döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak tüm sert hareketler riski artırır. Bandın bir kere kırılmış olması durumunda yeniden bant içine dönülse dahi ürünün getirisi %0 olacaktır.

#### **Double One Touch:**

Ürün Özellikleri:

Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, primin belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bir kur bandı içermektedir. Belirlenen bant genişledikçe getiri artmaktadır. Bant aşağı ya da yukarı kırılmaz ise getirisiz sonuçlanır.

Getiri:

Kur vade içerisinde herhangi bir zamanda üst ya da alt banda değer ise yatırımcı potansiyel getiriyi kazanacaktır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır.

Riskler:

Döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak yatay hareketler riski artırır.

#### **No Touch:**

Ürün Özellikleri:

Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, primin belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bir kur seviyesi içermektedir. Belirlenen seviye yaklaştıkça getiri artmaktadır. Belirlenen seviyeye değilmesi durumunda işlem getirisiz sonuçlanır.

Getiri:

Kur vade boyunca hiçbir zaman belirlenen seviyeye değmez ise yatırımcı potansiyel getiri kazanacaktır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır.

Riskler:

Döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak tüm sert hareketler riski arttırır. Belirlenen seviyeye bir kere değilmesi durumunda ürünün getirisi %0 olacaktır.

### **One Touch:**

Ürün Özellikleri:

Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, primin belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bir kur seviyesi içermektedir. Belirlenen seviye uzaklaştıkça getiri artacaktır. Belirlenen seviyeye değilmemesi durumunda işlem getirisiz sonuçlanır.

Getiri:

Kur vade boyunca herhangi bir anda belirlenen seviyeye değer ise yatırımcı potansiyel getiri kazanacaktır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır.

Riskler:

Döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak yatay hareketler riski arttırır.

### **Range Accrual:**

Ürün Özellikleri:

Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, prim belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bir kur bantı içermektedir. Belirlenen bant daraldıkça getiri artacaktır. Bant içerisine giriş ya da çıkış değil bant içerisinde kalan gün sayısı takip edilir. Kurun bant içinde kaldığı gün sayısı ile orantılı getiri elde edilir.

Getiri:

Kur vade boyunca hiçbir zaman bant dışına çıkmaz ise yatırımcı başta bildirilen getiri tam olarak kazanacaktır. Toplam getiri kurun bant içerisinde kaldığı gün sayısına göre belirlenir. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır.

Riskler:

Döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak tüm sert hareketler riski arttırır. Kur bandı dışına işlemin bağlandığı gün çıkıp hiçbir gün bant içerisine girmez ise işlem getirisiz sonuçlanır.

### **Opsiyon Stratejileri**

## **Put Spread:**

### **Ürün Özellikleri:**

Yatırımcı, baz alınan döviz kurunda aşağı yönlü harekete karşı pozisyon almak amacıyla Put opsiyonu satın alır. Bu opsiyonun kısmi finansmanı için aynı vadede daha alt bir strike dan Put opsiyonu satar. Kurun aşağı yönlü belli bir seviyeye kadar olan hareketine iştirak etme imkanı sağlar.

### **Getiri:**

Vade sonunda kurun, alınan Put opsiyonun strike'ı üzerinde olması durumunda opsiyonların hiçbiri kullanılmaz. Vade sonunda kurun, alınan Put opsiyonun strike'ı ile satılan Put opsiyonun strike'ı arasında olması durumunda, müşteri aldığı Put opsiyonunu kullanır ve pozisyonunu istemesi durumunda, spot seviyeden dövizini alarak getiri elde eder. Vade sonunda kurun, satılan Put opsiyonun strike'ı altında olması durumunda, müşteri opsiyonunu kullanıp döviz satarken, müşterinin satmış olduğu Put opsiyonun da kullanılacağından dövizini geri alır. İki opsiyon strike'ı arasındaki kısım getiri olarak sonuçlanır. Başlangıçta işlem maliyeti alınan opsiyon ile satılan opsiyon arasındaki fark kadardır.

### **Riskler:**

Vade sonunda kurun satılan Put opsiyonun strike'ı altında olması durumunda piyasa kurundan daha yüksek bir kurdan döviz alınması yükümlülüğü vardır.

### **Vade Sonu Senaryolar:**

Vade sonunda alınan Put opsiyon strike > spot kur > satılan Put strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanır, strike seviyesinden döviz satar. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşteri tercihine göre satmış olduğu dövizini spot seviyeden alarak pozisyonunu kapatabilir.

Vade sonunda spot kur < satılan Put opsiyon strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonu kullanır, strike seviyesinden döviz satar. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır, strike seviyesinden dövizini geri alır. Aradaki farktan ödenen prim düşüldükten sonraki kısım işlem getirisidir.

Vade sonunda spot kur > alınan Put opsiyon strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Pozisyonda bir değişiklik olmaz.

## **Call Spread:**

### **Ürünün Özellikleri:**

Yatırımcı, baz alınan döviz kurunda yukarı yönlü harekete karşı pozisyon almak amacıyla Call opsiyonu satın alır. Bu opsiyonun kısmi finansmanı için aynı vadede daha üst bir strike'dan Call opsiyonu satar. Kurun yukarı yönlü belli bir seviyeye kadar olan hareketine iştirak etme imkanı sağlar.

### **Getiri :**

Vade sonunda kurun alınan Call opsiyonu strike altında olması durumunda opsiyonların hiçbiri kullanılmaz. Vade sonunda kurun alınan Call opsiyonun strike'ı ile satılan Call opsiyonun strike'ı arasında olması durumunda müşteri aldığı Call opsiyonu kullanır ve pozisyon kapatmak istemesi durumunda, spot seviyeden dövizini satarak getiri elde eder. Vade sonunda kurun satılan Call opsiyonun strike'ı üzerinde olması durumunda müşteri opsiyonunu kullanıp döviz alırken, müşterinin satmış olduğu Call opsiyon da kullanılacağından dövizini satar. İki opsiyon strike'ı arasındaki kısım getiri olarak sonuçlanır. Başlangıçta işlem maliyeti alınan opsiyon ile satılan opsiyon primleri arasındaki fark kadardır.

### **Riskler:**

Vade sonunda kurun satılan Call opsiyonun strike'ı üzerinde olması durumunda piyasa kurundan daha düşük bir kurdan döviz satılması yükümlülüğü vardır.

**Vade Sonu Senaryoları:**

Vade sonunda alınan Call opsiyon strike < spot kur < satılan Call opsiyon strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanır, strike seviyesinden döviz alır. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyon kullanılmaz. Müşteri tercihine göre almış olduğu döviz spot seviyeden satarak pozisyonunu kapatabilir.

Vade sonunda spot kur > satılan Call opsiyon strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanır, strike seviyesinden döviz alır. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, strike seviyesinden dövizini satar. Aradaki farktan ödenen prim düştükten sonraki kısım işlem getirisidir.

Vade sonunda spot kur < alınan Call opsiyon strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanmaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyon kullanılmaz. Pozisyonda bir değişiklik olmaz.

**Straddle:**

**Ürün Özellikleri:**

İşlemden aynı vade için hem Call hem Put opsiyonu alınır/satılır. Vade sonunda kurun hangi seviyede olduğu kontrol edilir. Vade sonunda kur strike seviyesinin üzerinde ya da altında olabileceğinden, yatırımcının yalnızca bir yönde riski bulunmaktadır.

**Getiri:**

Vade sonunda kurun aynı seviyede kalması durumunda yatırımcının satmış olduğu opsiyonlar kullanılmaz, işlem getiri ile sonuçlanır. Vade sonunda kurun aşağı ya da yukarı doğru kırmış olması durumunda alıcı opsiyon hakkını kullanır ve işlem getiri ile sonuçlanır. Hareketlilik beklentisi olan yatırımcı tek bir opsiyon işlemine göre daha yüksek getiriye sahip olmaktadır. Kurda aşağı ya da yukarı doğru sert hareket beklentisi olan yatırımcı opsiyon alıcısı yönünde pozisyon alıp hertürlü yöndeki hareketten getiri elde eder.

**Riskler:**

Satıcı için vade sonunda kurun strike'ın altında ya da üstünde olması durumunda yatırımcının mevcut para biriminden diğer para birimine geçme riski bulunmaktadır. Alıcı için kurun hareketsiz kalması durumunda ödemiş olduğu prim kadar zarar etme riski vardır.

**Vade Sonu Senaryoları:**

**Satıcı**

Vade sonunda spot kur < strike ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır, strike'dan döviz alır.

Vade sonunda spot kur > strike ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, strike'dan döviz satar.

Vade sonunda spot kur = Put strike ise; Müşterinin satmış olduğu opsiyonlar kullanılmaz, pozisyon değişikliği olmaz.

**Alıcı**

Vade sonunda spot kur < strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanmaz. Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanır, strike'dan döviz satar.

Vade sonunda spot kur > strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz. Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanır, strike'dan döviz alır.

Vade sonunda spot kur = Put strike ise; Müşteri almış olduğu opsiyonları kullanmaz, pozisyon değişikliği olmaz.

**Strangle :**



### Ürün Özellikleri:

İşlemden aynı vade için hem Call hem Put opsiyonu satılır. Vade sonunda kurun hangi seviyeye olduğu kontrol edilir. Satıcı için vade sonunda kur bant üzerinde ya da altında olabileceğinden, yatırımcının yalnızca bir yönde riski bulunmaktadır.

### Getiri:

Satıcı için, vade sonunda kurun bant içerisinde kalması durumunda yatırımcının satmış olduğu opsiyonlar kullanılmaz, işlem getiri ile sonuçlanır. Alıcı için, vade sonunda kurun bant dışına çıkmış olması durumunda yatırımcı almış olduğu opsiyonlardan birini kullanır, işlem getiri ile sonuçlanır. Bant hareketi beklentisi olan yatırımcı tek bir opsiyon işlemine göre daha yüksek getiriye sahip olmaktadır.

### Riskler:

Satıcı için, vade sonunda kurun üst bantın üzerinde ya da alt bantın altında olması durumunda yatırımcının mevcut para biriminden diğer para birimine geçme riski bulunmaktadır. Alıcı için, vade sonunda kurun bant içinde olması durumunda yatırımcının prim tutarı kadar zarar etmesi riski bulunmaktadır.

### Vade Sonu Senaryoları:

#### Satıcı

Vade sonunda  $Put\ strike < spot\ kur < Call\ strike$  ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşteri pozisyonunda değişiklik olmaz.

Vade sonunda  $spot\ kur > Call\ strike$  ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, üst bant seviyesinden dövizini satar.

Vade sonunda  $spot\ kur < Put\ strike$  ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır, alt bant seviyesinden dövizini alır.

#### Alıcı

Vade sonunda  $Put\ strike < spot\ kur < Call\ strike$  ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanmaz. Müşteri almış olduğu Put opsiyonu kullanmaz. Müşteri pozisyonunda değişiklik olmaz.

Vade sonunda  $spot\ kur > Call\ strike$  ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonu kullanılır, üst bant seviyesinden döviz alır.

Vade sonunda  $spot\ kur < Put\ strike$  ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonu kullanır, alt bant seviyesinden döviz satar.

### **Zero Cost Collar:**

### Ürün Özellikleri:

Yatırımcı, baz alınan döviz kurunda aşağı yönlü harekete karşı pozisyon almak ya da pozisyonunu korumak amacıyla Put opsiyonu satın alır. Bu opsiyonun finansmanı için aynı vadede Call opsiyonu satar. Kurun aşağı hareketinde koruma sağlanır ya da kar edilirken, yukarı hareketinde döviz satım riski vardır.

### Getiri:

Vade sonunda kurun Put strike altında olması durumunda yatırımcı Put opsiyonunu kullanır. Vade sonunda kurun Call strike üzerinde olması durumunda yatırımcının strike seviyesinden dövizini satma yükümlülüğü vardır. Vade sonunda kur iki seviye arasında ise hiçbir opsiyon kullanılmaz. Başlangıçta işlem maliyeti sıfırdır.

### Riskler:

Vade sonunda kurun üst bant üzerinde olması durumunda, yatırımcının bu seviyeden döviz satım

yükümlülüğü vardır.

Vade Sonu Senaryoları:

Vade sonunda Put strike < spot kur < Call strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Müşteri pozisyonunda değişiklik olmaz.

Vade sonunda spot kur > Call strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, üst bant seviyesinden dövizini satar.

Vade sonunda spot kur < Put strike ise;

Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanır, alt seviyeden dövizini satar. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz.

### **Asymetric Forward:**

Ürün Özellikleri:

Müşteri dayanak para biriminde satıcı ise belirlenen vadelerde Put opsiyonu alır, belli bir çarpana kadar Call opsiyonu satar. Müşteri dayanak para biriminde alıcı ise belirlenen vadelerde Call opsiyonu alır, belli bir çarpanı kadar Put opsiyonu satar. İşlem için satılan opsiyon miktarının karşılığında teminat alınması gerekmektedir. İşlem için gözlem döneminin 2 katı kadar opsiyon işlemi yapılmaktadır. Her dönem için müşteri 1 opsiyon alır ve 1 opsiyon satar. Amaç, satıcı olan taraf için forward üzerinde bir kurdan satış yapmak, alış yapan taraf için forward kur altından alım yapmaktır. Bu farkı sağlayabilmek için satılan opsiyon miktarı genellikle alınan miktardan daha yüksektir. Gözlem dönem sonlarında müşteri satıcı ise her halükarda dayanak para birimini satmakta, alıcı ise de almaktadır. Satılan miktar ya da alınan miktar strike seviyesine göre değişmektedir.

Getiri:

Satıcı için forward kurdan daha yüksek seviyeden döviz satımı gerçekleşir. Alıcı için forward kurdan daha düşük seviyeden döviz alımı gerçekleşir. Her durumda döviz satımı ya da alımı yapılır. Vade sonunda satıcı için kurun strike altında oluşması durumunda spot seviyeden daha avantajlı döviz satım imkanı doğmaktadır. Vade sonunda alıcı için kurun strike üstünde oluşması durumunda spot seviyeden daha avantajlı döviz alım imkanı doğmaktadır.

Riskler:

Vade sonunda satıcı için spot kurun strike üstünde oluşması durumunda belirlenen strike seviyesinden döviz satımı gerçekleştirmek durumunda kalması. Vade sonunda alıcı için spot kurun strike altında oluşması durumunda belirlenen strike seviyesinden döviz alımı gerçekleştirmek durumunda kalması.

Vade Sonu Senaryoları:

Müşterinin satıcı olduğu durumda:

Gözlem döneminde spot kur < strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanır ve strike kurdan döviz satar. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz.

Gözlem döneminde spot kur > strike ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır. Müşteri strike seviyesinden işlem başında belirlenen çarpan kadar döviz satar.

Müşterinin alıcı olduğu durumda:

Gözlem döneminde spot kur < strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanmaz. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır. Müşteri strike seviyesinden işlem başında belirlenen çarpan kadar döviz alır.

Gözlem döneminde spot kur > strike ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanır ve strike kurdan döviz alır. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz.

## **Pivot Forward:**

### **Ürün Özellikleri:**

Müşteri dayanak para biriminde, belirlenen vadelerde spot üzerinde bir strike belirleyerek, PIVOT seviyesi Avrupa tipi knock out olan bir Put opsiyonu alır, belli bir çarpanı kadar Call opsiyonu satar. Müşteri dayanak para biriminde, belirlenen vadelerde spot altında bir strike belirleyerek, PIVOT seviyesi Avrupa tipi knock outolan bir Call opsiyonu alır, belli bir çarpanı kadar Put opsiyonu satar. İşlem için, satılan opsiyon miktarının karşılığında teminat alınması gerekmektedir. İşlem için gözlem döneminin 4 katı kadar opsiyon işlemi yapılmaktadır her dönem için müşteri 2 opsiyonu alır 2 opsiyonu satar. Amaç PIVOT seviyesi altındayken dayanak para birimini satın almak üstündeyken dayanak para birimini satmaktır. Her gözlem süresi vadesinde, spot kur üst strike seviyesi üzerindeyse belli bir çarpanı kadar fazla satım yapılırken, spot kur alt seviye altında ise belli bir çarpanı kadar fazla alım yapılır. Gözlem dönemlerinde müşteri satıcı ise dayanak para birimini satmakta, alıcı ise de almaktadır. Satılan miktar ya da alınan miktar strike seviyesine göre değişmektedir.

### **Getiri:**

Kurun üst strike altında oluşması durumunda spot kurdan daha avantajlı bir seviyeden döviz satım imkanına sahip olunmaktadır. Kurun alt strike üstünde oluşması durumunda spot kurdan daha avantajlı bir seviyeden döviz alım imkanına sahip olunmaktadır. PIVOT seviyesine göre döviz alımı ya da satımı.

### **Riskler:**

Kurun üst strike üstünde oluşması durumunda spot kurdan da dezavantajlı bir seviyeden döviz satımı yapılır. Kurun alt strike altında oluşması durumunda spot kurdan daha dezavantajlı bir seviyeden döviz alımı yapılır.

### **Vade Sonu Senaryoları:**

Gözlem döneminde  $PIVOT < spot\ kur < üst\ strike$  ise; Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanır ve döviz satar. Müşterinin almış olduğu Call opsiyonu KO olur. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz.

Gözlem döneminde  $spot\ kur > üst\ strike$  ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, müşteri çarpan miktarı kadar fazla döviz satar. Müşterinin almış olduğu Call opsiyonu KO olur. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşteri almış olduğu Put opsiyonunu kullanmaz.

Gözlem döneminde  $alt\ strike < spot\ kur < PIVOT$  ise; Müşteri almış olduğu Call opsiyonunu kullanır, ve döviz alır. Müşterinin almış olduğu Put opsiyonu KO olur. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz.

Gözlem döneminde  $spot\ kur < alt\ strike$  ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır, müşteri çarpan miktarı kadar fazla döviz alır. Müşterinin almış olduğu Put opsiyonu KO olmuştur. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Müşteri almış olduğu Call opsiyonu kullanmaz.

## **Dual Currency Deposit (DCD) :**

### **Ürün Özellikleri:**

İşlem miktarı kadar mevduat bağlanır. Yatırımcı anaparasının para birimine göre Call yada Put opsiyonu satar. Üründe kullanılan opsiyonlar Avrupa tipi olduğundan baz para biriminin seviyesi sadece vade sonunda kontrol edilmektedir, dönem boyunca yaşanan kur hareketleri getiriye etkilememektedir. Anaparanın vade sonununda karşı para cinsine dönüşme riski vardır.

### **Getiri:**

Her halükarda verilen toplam getiri kazanılır, mevduat getirisi ve satılan opsiyon getirisinin toplamıdır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır. Vade sonunda, Call opsiyonu satılması durumunda kurun strike üzerinde olması, Put opsiyonu satılması durumunda kurun strike altında olması durumunda karşı para birimine dönüş yapılır. Dönem içerisinde bant dışında hareketlenme ürünün getirisini etkilememektedir.

#### Riskler:

Vade sonunda diğer para birimine geçiş riski vardır. Usd anaparalı DCD de vade sonunda kur strike seviyesi üzerinde ise, yatırımcının anaparası olan USD'yi piyasadan daha düşük kurdan TRY'ye dönme yükümlülüğü bulunmaktadır. TRY anaparalı DCD de vade sonunda kur strike seviyesi altında ise, yatırımcının anaparası olan TRY'yi piyasadan yüksek kurdan USD'ye dönme yükümlülüğü bulunmaktadır. Yatırımcının parası tüm vade boyunca mevduata bağlı kalacaktır. Ara dönemde çıkış yoktur.

#### Vade Sonu Senaryoları:

##### USD mevduatlı DCD

Vade sonunda spot kur < strike ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Anapara USD olarak kalır. Müşteri DCD getirisini kazanır.

Vade sonunda spot kur > strike ise; Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, strike seviyesinden USD satar. Müşteri DCD getirisi kazanır.

##### TRY mevduatlı DCD

Vade sonunda spot kur > strike ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Anapara TRY olarak kalır. Müşteri DCD getirisi kazanır.

Vade sonunda spot kur < strike ise; Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır, strike seviyesinden USD alır. Müşteri DCD getirisini kazanır.

#### **Boosted Range Deposit:**

#### Ürün Özellikleri:

Minimum mevduat faizinin verilebilmesi için yatırımcının anaparası mevduata bağlanır. Yatırımcı anaparasının para birimine göre Call ya da Put opsiyonu satar. Yatırımcı sattığı opsiyonun getirisi ile Double No Touch opsiyonu satın alır. Ürün bir kur bandı içermektedir. Belirlenen bant daraldıkça getiri artmaktadır. Üründe kullanılan opsiyonlar Avrupa tipi olduğundan baz para biriminin seviyesi sadece vade sonunda kontrol edilmektedir. Dönem boyunca bant içerisine giriş çıkışlar getiriyi etkilememektedir. Bant dışına çıktığında mevduat faizi kazanılıyor olmasına rağmen, anaparanın vade sonunda karşı para cinsine dönüşme riski vardır.

#### Getiri:

Vade sonunda bandın içerisinde kalındığı sürece yatırımcı potansiyel getiriyi kazanacaktır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır. Dönem içerisinde bant dışında hareketlenme ürünün getirisini etkilememektedir. Her durumda yatırımcı mevduat getirisini kazanmaktadır.

#### Riskler:

Vade sonunda bandın dışına çıkılması durumunda yatırımcının diğer para birimine geçiş riski vardır. USD anaparalı BRD vade sonunda kur bandı yukarı doğru kırıldıysa, yatırımcının üst band değerinden anaparası olan USD'yi TRY'ye dönme yükümlülüğü bulunmaktadır. TRY anaparalı BRD vade sonunda kur bandı aşağı doğru kırıldıysa, yatırımcının alt band değerinden anaparası olan TRY'yi USD'ye dönme yükümlülüğü bulunmaktadır. Yatırımcının parası tüm vade boyunca mevduata bağlı kalacaktır. Ara dönemde çıkış yoktur.

#### Vade sonu senaryolar:

#### USD mevduatlı BRD

Vade sonunda alt bant < spot kur < üst bant ise; Müşteri almış olduğu DNT karşılığında payout kazanır. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanmaz. Müşteri olası maksimum mevduat getirisini kazanır.

Vade sonunda spot kur > üst bant ise; Müşteri almış olduğu DNT karşılığında payout kazanamaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılır, üst bant seviyesinden USD satar, anapara TRY'ye döner. Müşteri minimum mevduat getirisini kazanır.

Vade sonunda spot kur < alt bant ise; Müşteri almış olduğu DNT karşılığında payout kazanamaz. Müşterinin satmış olduğu Call opsiyonu kullanılmaz. Müşteri minimum mevduat getirisini kazanır.

#### TRY mevduatlı BRD

Vade sonunda alt bant < spot kur < üst bant ise; Müşteri almış olduğu DNT karşılığında payout kazanır. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşteri olası maksimum mevduat getirisini kazanır.

Vade sonunda spot kur > üst bant ise; Müşteri almış olduğu DNT karşılığında payout kazanamaz. Müşterinin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılmaz. Müşteri minimum mevduat getirisini kazanır.

Vade sonunda spot kur < alt bant ise; Müşteri almış olduğu DNT karşılığında payout kazanamaz. Müşteri'nin satmış olduğu Put opsiyonu kullanılır, alt bant seviyesinden USD alır, anapara USD'ye geçer. Müşteri minimum mevduat getirisini kazanır.

### **Piyasa Endeksli Mevduat**

#### **Dnt - Nt – Dot – Ot:**

##### Ürün Özellikleri:

Anapara koruma amaçlı olarak kullanılan bir mevduat ve bu mevduatın faizi ile satın alınan bir opsiyon içermektedir. Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, primin belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bağlı olarak yapılan opsiyonuncinsine göre, double no touch, double one touch, one touch ya da no touch bir bant seviyesi ya da bir kur seviyesi içermektedir. Double no touch işlemlerinde bant daraldıkça, no touch işlemlerinde belirlenen seviye spot kura yaklaştıkça, double one touch işlemlerinde bant genişledikçe ve one touch işlemlerinde belirlenen seviye spot kura uzaklaştıkça getiri artacaktır. Ürünün yapılış şekline göre hangi para birimi üzerinden faiz oranı ödeyeceği değişebilir. Örneğin USD/TRY kuru bantları üzerine yapılandırılan bir ürün USD bazında faiz ödeyebileceği gibi TRY bazında da faiz ödeyebilir.

##### Getiri:

Double no touch opsiyonda bant dışına herhangi bir anda çıkılmaz ise, no touch işlemlerinde dayanak döviz kuru belirlenen seviyeye değmez ise işlem potansiyel getiri ile sonuçlanmaktadır. Double one touch opsiyonda bant seviyelerinin herhangi birine herhangi bir anda değilir ise, one touch işleminde belirlenen seviyeye herhangi bir anda değilir ise işlem potansiyel getiri ile sonuçlanmaktadır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri ile sonuçlanmaktadır. Anapara her halükarda koruma altındadır.

##### Riskler:

Double no touch ve no touch işlemlerinde döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak tüm sert hareketler double one touch ve one touch işlemlerinde yatay kur hareketleri riski arttırır. Double no touch işlemlerinde bantın, no touch işlemlerinde belirlenen seviyenin bir kere kırılmış olması durumunda yeniden eski seviyeye dönülse dahi ürünün getirisi %0 olacaktır. Double one touch işlemlerinde bantın, one touch işlemlerinde belirlenen seviyenin vade boyunca hiçbir zaman kırılmamış olması durumunda ürünün getirisi %0 olacaktır. Koşulun gerçekleşip gerçekleşmemesinden bağımsız olarak mevduat vade sonuna kadar bağlı kalacaktır.

## **Range Accrual:**

### **Ürün Özellikleri:**

Anapara koruması amaçlı olarak kullanılan bir mevduat ve bu mevduatın faizi ile satın alınan bir opsiyon içermektedir. Opsiyonun doğası gereği ödenen prim karşılığında, primin belli bir katı şeklinde getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bir kur bantı içermektedir. Belirlenen bant daraldıkça getiri artmaktadır. Bant içerisine giriş çıkış değil bant içerisinde kalınan gün sayısı takip edilir. Kurun bant içinde kaldığı gün sayısı ile orantılı getiri elde edilir. Ürünün yapılış şekline göre hangi para birimi üzerinden faiz oranı ödeyeceği değişebilir. Örneğin USD/TRY kuru bantları üzerine yapılandırılan bir ürün USD bazında faiz ödeyebileceği gibi TRY bazında da faiz ödeyebilir.

### **Getiri:**

Kur vade boyunca hiçbir zaman bant dışına çıkmaz ise yatırımcı başta bildirilen potansiyel getiriyi tam olarak kazanacaktır. Toplam getiri kurun bant içerisinde kaldığı gün sayısına göre belirlenir. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır. Anapara her halükarda koruma altındadır.

### **Riskler:**

Döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak tüm sert hareketler riski artırır. Kur bantın dışına bağlandı gün çıkıp hiçbir gün yeniden bant içerisine girmez ise işlem getirisiz sonuçlanır.

## **Minimum Getiri Garantili Piyasa Endeksli Mevduat:**

### **Ürün Özellikleri:**

Anapara koruması amaçlı olarak kullanılan bir mevduat ve satılan bir digital opsiyon içermektedir. Müşteri opsiyon satıcısı olduğundan işlem başlangıcında prim kazancı olmaktadır. Bağlı olarak yapılan opsiyonun cinsine göre, double no touch, double one touch, one touch ya da no touch bir bant seviyesi ya da kur seviyesi içermektedir. Double no touch işlemlerinde bant genişledikçe, no touch işlemlerinde belirlenen seviye spottan uzaklaştıkça, double one touch işlemlerinde bant daraldıkça ve one touch işlemlerinde belirlenen seviye spota yakınlaştıkça getiri artacaktır. Ürünün yapılış şekline göre hangi hangi para birimi üzerinden faiz oranı ödeyeceği değişebilir. Örneğin USD/TRY kuru bantları üzerine yapılandırılan bir ürün USD bazında faiz ödeyebileceği gibi TRY bazında da faiz ödeyebilir.

### **Getiri:**

Double no touch da herhangi bir anda bantlardan birine değil ise, no touch işlemlerinde belirlenen seviyeye herhangi bir anda değil ise işlem potansiyel getiri ile sonuçlanmaktadır. Double one touch da bant seviyelerinin hiçbirine hiçbir zaman değilmez ise, one touch işleminde belirlenen seviyeye hiçbir zaman değilmez ise işlem potansiyel getiri ile sonuçlanmaktadır. Belirlenen dönem için kurun volatilitesi yüksekse potansiyel getiri artacaktır. Anapara her halükarda koruma altındadır. Minimum getiri garanti edilmektedir.

### **Riskler:**

Double no touch ve no touch işlemlerinde döviz kurundaki vade boyunca yaşanacak tüm yatay hareketler, double one touch ve one touch işlemlerinde yaşanacak tüm sert hareketler riski artırır. Double no touch işlemlerinde bantın, no touch işlemlerinde belirlenen seviyenin vade boyunca hiçbir zaman kırılmamış olması durumunda ürünün getirisi. Double one touch işlemlerinde bantın, one touch işlemlerinde belirlenen seviyenin bir kere kırılmış olması durumunda yeniden eski seviyeye dönülse dahi ürünün getirisi minimum getiri ile sonuçlanacaktır. Koşulun gerçekleşip gerçekleşmemesinden bağımsız olarak mevduat vade sonuna kadar bağlı kalacaktır.

## **Altın Opsiyonu:**

### Ürün Özellikleri:

Nakdi ya da fiziki yapılabilir. Fiziki işlem yapılması durumunda altın mevduat hesabının çalışma sistematiğine uygun şekilde teslimatsız, hesaba kayden işlem yapılmaktadır. Hem fiziki hem nakdi işlemler USD ve TRY cinsinden yapılmaktadır. Fiziki işlemler yalnızca gram cinsinden muhasebeleştirilebilmektedir. Opsiyon satılması durumunda, FX opsiyonlarında olduğu gibi %10 stopaj söz konusudur.

### Hisse Opsiyonu:

İMKB 30'da bulunan hisseler üzerine opsiyon fiyatlanması yapılabilir. Hem fiziki hem nakdi uzlaşmalı hisse opsiyon işlemi yapılabilir. Hisse opsiyonunda hakkın kullanılması durumunda hisse alım satım işlemleri komisyonlu gerçekleştirilmektedir. Fiyatlamalar lot başına TL bazında yapılmaktadır, örneğin 0,02 tl/lot opsiyon fiyatı 100.000 lot hissede 2.000 tl prime denk gelmektedir. Hakk kullanımına saat 17:35 kapanış fiyatına göre karar verilmektedir. İşlemler, hisse senetleri stopajdan muaf olduğundan, stopaja dahil değildir.

### FX Forward:

Forward sözleşmeler, satıcının belli bir döviz miktarını ileri bir tarihte, baştan anlaşılan bir fiyat üzerinden alıcıya teslim etmesini öngören sözleşmelerdir. Avantajı sahip olunan döviz riskine karşı birebir koruma sağlar. Kur seviyesindeki değişikliklerden lehte ve aleyhte etkilenmez.

### FX Swap:

Swap işlemi spot ve forward işleminin birlikte yapıldığı bir döviz işlemidir. Spot vadede alınan veya satılan tutarın, işlem tarihinde belirlenmiş bir vadede işlem tarihinde belirlenen bir kur seviyesinden geri almayı veya satmayı tahahüt ederek yapılan vadeli döviz işlemidir.

## BARIYER OPSİYONLARI HAKKINDA AÇIKLAMALAR

Bariyer opsiyonları, olağandışı riskler taşıyan karmaşık araçlardır. Akbank'la yapılan bariyer opsiyonu işlemleri serbest piyasa koşullarında yapılmış işlemler olup karşı tarafın bariyer opsiyonlarının özellikleri ve bariyer opsiyonları pazarı hakkında gerekli bilgileri edinmek için yeterli çabayı göstermiş bulunduğu varsayılır. Akbank'ın bariyer opsiyonlarına ilişkin uygulamaları aşağıda bilginize sunulmuştur.

### 1. Bariyer Opsiyonları:

Akbank, bariyer opsiyonunu, bir 'bariyer olayı' vuku bulduğunda gerçekleşen, koşulları önceden belirlenmiş tarzda değişen bir opsiyon olarak tanımlamaktadır. Bir "bariyer olayı" ise, bariyer şartına bağlı olarak spot piyasada oluşan ilgili dayanak varlık fiyatının önceden belirlenmiş bir seviyeden ve/veya o seviyenin üzerinde ve/veya altında bir fiyattan gerçekleştirilen bir işlem olması anlamına gelir.

Örneğin, knock-out opsiyonu, knock-out seviyesi düzeyinde veya bu düzeyin ötesinde bir fiyatla bir spot işlem gerçekleştiği takdirde, vadesinden önce sona eren bir opsiyondur.

Bariyer opsiyonların knock-out opsiyonu, ikili knock-out opsiyonu, knock-in opsiyonu, kademeli ödeme opsiyonu ve diğerleri gibi pek çok tipi vardır. Bu özel tiplerde, bariyer fiyatı, bariyer opsiyonunun tipine bağlı olarak knock-out seviyesi, knock-in seviyesi, strike fiyatı, vb. gibi isimlerle adlandırılabilir.

## 2. Bir Bariyer Olayın Vukuuna İlişkin Kriterler:

Akbank, spot piyasada aşağıdaki kriterlere uyan bir işlem gözlemediğinde piyasada bir bariyer olayın vuku bulduğu tespitini yapar:

(a) işlem:

- (i) piyasada iki bağımsız taraf arasında ya da
- (ii) piyasada bir tarafta Akbank ile diğer tarafta bir bağımsız taraf arasında ya da
- (iii) doğrudan doğruya kendisi işlem yapan Akbank ile bir bağımsız taraf arasında

gerçekleşir. (ii) ve (iii). şıklarda bahsi geçen durumlarda, işlem tarafların herhangi birisi tarafından başlatılabilir;

(b) işlem, bariyer fiyat düzeyinde veya o düzeyin ötesinde bir fiyattan gerçekleşir;

(c) işlem bir piyasa-dışı fiyat üzerinden gerçekleşmemesi gerekir. “Piyasa-dışı fiyat”, işlem anında bankalar arası spot piyasada bir profesyonel spot piyasa işlemcisinin işlem yapabileceği fiyata kıyasla önemli oranda daha çok avantajlı ya da önemli oranda alehte, olan bir fiyat olarak tanımlanır; ve

(d) likit olmayan bir döviz çifti A/B (yani, spot işlemlerin az ve düzensiz olduğu bir çift) ile gerçekleştirilen bir bariyerli opsiyonda, Akbank, yukarıda sayılan kriterlerin tümünü karşılayan döviz çiftinde yapılmış bir işlemi gözlemleyerek ya da alternatif olarak, birinde A kuruyla bir üçüncü kur olan C'nin satın alındığı, diğerinde ise C kuruyla B kurunun satın alındığı ve bu kurlardan yola çıkılarak A/B için zımnî kur oranının hesaplandığı iki spot işlemi gözlemleyerek bir bariyer olayın vuku bulup bulmadığını tespit edebilir. Bu spot işlemlerin zamanlama olarak birbirlerine makul ölçülerde yakın olmaları ve yukarıda sayılan kriterlerin (2(b) hariç) tümünü karşılamaları gerekir.

Bir bariyer olayın tespiti konusunda bir anlaşmazlık çıkarsa, Akbank, gözlemediği spot işleme (veya işlemlere) ilişkin kanıtları sunar.

Akbank'ın gözlemediği ve işinin olağan akışı içerisinde düzenli olarak kullanabileceği kaynaklardan gözlemleyemeyeceği spot işlemler, bariyer olay tespitinde esas alınmaz.

Bariyerli opsiyonlarda belirtilen bariyer seviyeleri, bankalararası döviz piyasasında işlem gören kurlara bakarak tetiklenmektedir. Knock out bariyerli bir işlemin iptal olması için bariyer seviyesinin bankalararası döviz piyasasında en az 1 kere işlem görmesi gerekmektedir.

Bankalararası döviz piyasasını yansıtan veri sağlayıcılarından bazıları olan Bloomberg ve/veya Reuters ekranlarındaki parite ve kur bilgileri bu tip işlemlerde Akbank tarafından teyid amaçlı kullanılıyor olacaktır.

Her iki piyasa ekranının bariyer seviyesini teyid etmesi gerekir. Bariyer seviyesinin değip değmemesi konusunda Akbank ile müşterisinin anlaşamaması durumunda müşteri itirazını bariyer tetiklendiği günden itibaren 1 hafta içinde yapmak durumundadır.

Uyuşmazlık durumunda teyid mercii herhalükarda Akbank olacaktır.

Nakdi uzlaşmalı işlemler için uzlaşma kuru Akbank'ın teyid ettiği bankalararası döviz piyasası alış/satış kurlarının ortalaması şeklinde olacaktır.



3. Bir bariyer olayı, belirli bir emrin uygulanmasını gerektirmez.

Bir bariyer olayı, opsiyonun satıcısı veya alıcısının verdiği bir emrin bariyer fiyatından uygulanmasını gerektirmez. Bariyer olayı, sadece, yukarıda Madde 2’de tanımlanan kriterleri karşılayan bir işlemdir. Dolayısıyla, Akbank’ın veya karşı tarafın bariyer fiyattan verdiği bir emir yerine getirilmemiş olsa bile bariyer olayının vuku bulması mümkündür.

4. Akbank, bariyer opsiyon pozisyonlarını genellikle hedge eder.

Akbank, bariyer opsiyon pozisyonlarını genellikle spot, vadeli işlemler ve opsiyon işlemleriyle hedge eder, ancak daima bunu yapmayabilir. Akbank, bir bariyer opsiyon pozisyonunu hedge edilmemiş, kısmen hedge edilmiş ya da tamamen hedge edilmiş tutma ve yaptığı hedge işlemini zaman zaman uygun gördüğü bir tarzda ayarlama haklarını saklı tutar.

5. Akbank, yaptığı hedge işlemini, bir bariyer olay beklentisiyle çözebilir.

Akbank, bir bariyer opsiyon pozisyonu üzerinde bir spot hedge tutmaya karar vermişse, bir bariyer olayı vuku bulduğunda bu spot hedge işlemini çözmesi gerekecektir. Hedge işleminin çözülmesi, normalde, Akbank’ın risk üstlendiği kurdan bir miktarın satın alınması veya satılması ve bu yolla, pozisyonun düzleştirilmesinden oluşur. Bariyer olaya denk düşecek şekilde zamanlanmış tek bir işlemde bir hedge pozisyonunu çözmek mümkün olmayabilir. Bu nedenle, bariyer fiyata mümkün olduğu kadar yakın bir ortalama seviyeye ulaşmak için, Akbank zaman zaman bariyer olayı önceden tahmin edebilir ve bariyer olay vuku bulmadan önce hedge pozisyonunu çözmeye başlayabilir. Bu işlem de, bir bariyer olayın vuku bulma olasılığını etkileyebilir.

6. Akbank, bankalar arası spot ve opsiyon piyasasının aktif bir katılımcısıdır.

Akbank, bankalararası spot ve opsiyon piyasasında kendi ve/veya müşterileri adına işlem yapan aktif bir katılımcıdır dolayısıyla kur işlemlerine dahil olmaktadır. Bu işlemler de bir bariyer olayının vuku bulma olasılığını etkileyebilir.

7. Akbank, bariyer opsiyonu müşterilerine danışmanlık hizmeti vermez.

Akbank, müşterilerine, bariyer opsiyonların koşulları hakkında bilgi vermesine ve açıklamalar yapmasına rağmen, bariyer opsiyonu müşterileri adına bir mutemet olarak ya da bu müşterilerin danışmanı olarak hareket etmez. Akbank’ın hiçbir bildirimini, bir yatırım tavsiyesi olarak ya da bir bariyer opsiyona girme tavsiyesi olarak ya da bir bariyer opsiyonun beklenen sonuçları hakkında bir garanti veya güvence olarak algılanmamalıdır.

### **Uyarı:**

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun “Tezgahestü Piaysalarda Türev Araçların Alım Satımına Aracılık İzni” olup olmadığını kontrol ediniz. Bu konuda izin almış banka ve sermaye piyasası aracı kurumlarını [www.spk.gov.tr](http://www.spk.gov.tr) veya [www.tspakb.org.tr](http://www.tspakb.org.tr) web sitelerinden öğrenebilirsiniz.

Tezgahestü piyasa türev araçlar risk bildirim formu, yatırımcıları genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, farklı ihtiyaçlara göre değişik şekillerde yapılandırılabilen bu tür türev araç sözleşmelerinin alım-satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Dolayısıyla bu tip yatırımlarda bulunmadan önce

gerekli araştırmanın yapılması ve profesyonel yardım alınması tavsiye olunur.

**Tezgahüstü Türev Araçlar Risk Bildirim Formu'nu okudum , anladım ve bir nüsha elden aldım.**

**Ad-Soyad :**

**İmza :**

**Tarih :**

Akbank TAŞ  
Sabancı Center 4.Levent 34330 İstanbul  
Ticaret Sicil Memurluđu : İstanbul  
Sicil Numarası : 90418  
[www.akbank.com](http://www.akbank.com)